

PRAKTISKA ANVISNINGAR

Kommunikationer, se nedan; hotell, pensionat, restauranger, s. 166; allmänna underrättelser och lokaltrafik, s. 167; servicevärdheter och offentliga byggnader, s. 170; föreläsningar, s. 173; nöjen, s. 173; sport och idrott, s. 174; promenader och utflykter, s. 175.

KOMMUNIKATIONER

Järnvägar.

CENTRALSTATIONEN, s. 65, vid Drottningtorget, huvudbangård. Hit inkomma och härifrån avgå alla personförande tåg på statsbanorna, Bergslagsbanan och Göteborg—Borås—Alvesta järnvägar. (Från och med 1932 skola persontågen på Västergötland—Göteborgs järnvägar ingå till en särskild station invid centralstationen, varvid den nuvarande stationen vid Lilla Bommen kommer att slopas.)

Tullklareringsexp. för ankommande resgods är belägen i östra utgångshallen och hålles öppen följande tider under dygnet: Kl. 1,10—1,35; 3,20—3,35; 7,45—9,00; 13,35—15,20; 19,30—19,50; dessutom kl. 22,05—22,30 under tiden $\frac{15}{5}$ — $\frac{14}{9}$.

Effektförvaring dels vid passagen från ankommande tåg, dels i vänthallens nordöstra del. Öppen dygnet om.

Kvarglömda effekter på tågen återfås i »Expedition för tillvaratagna effekter», belägen vid nordvästra delen av huvudplattformen. Öppen kl. 7—23,45.

Bärare möta dygnet om på perrongerna vid alla större tåg.

Hotellbud. De större hotellen, hotell Eggers, Grand hotell Haglund & Savoy, Palace hotell och hotell Göta Källare, ha sinsemellan träffat överenskommelse om att ej möta med hotellbud utanför stationen vid ankommande tåg. (Däremot följa de naturligtvis vid önskan till tågen.) Övriga hotell ha hotellbud nere vid ankommande tåg.

Bilar. Station för taxameterbilar finnes utanför centralstationen. Vid alla viktigare tåg utdelas nummerbrickor av vakthavande polis.

Restauranger. Matsal, ingång från vänthallen och från Drottningtorget. Konditoriservering i vänthallen. Serveringstider kl. 7—22,30.

Resebyrå, s. 167.

Post, telegraf och telefon. Tidningskioskerna försälja frimärken, och i vänthallens nordöstra del finnes en frimärksautomat. Brev- och

korsbandslådor utanför stora ingången och i vänthallens nordöstra del (vid frimärksautomaten). Telegraminlämning finnes dels vid huvudplattformens nordvästra del, dels en trappa upp i stationshuset med ingång från Drottningtorget öster om stora ingången. Den förra är öppen kl. 7—23,45, den senare kl. 7—22,30. Telefonhytter finnas i vänthallen.

Illuminerade vägvisaretavlor, av vilka den ena anger läget av viktigare platser och byggnader i Göteborg och den andra visar de olika spår-vägslinjernas sträckning, finnas uppsatta på ömse sidor om utgången till plattformarna.

Tidningskiosker i vänthallen och vid huvudplattformens nordvästra del.

Butiker för försäljning av frukt, konfektyr, blommor, tobaksvaror och herrekiperingsartiklar i vänthallen. En kiosk för försäljning av frukt och konfektyr vid huvudplattformens norra del. Öppna kl. 7,15—22,30.

Frisérsalong i vänthallens västra del. Öppen vardagar kl. 8,30—19,00.

Ilgodsexpeditionerna äro inrymda i en särskild byggnad på andra (norra) sidan av spåren. Ingång från Bergslagsgatan. Öppna kl. 7—18, sön- o. helgd. 13—14,30.

VÄSTGÖTABANANS STATION, s. 65, vid Lilla Bommen för tåg på Västergötland—Göteborgs järnvägar. (Se ovan under centralstationen.).

SÄRÖBANANS STATION, s. 116, vid Karlsroplatsen (2 min. från Linnéplatsen) för tåg på Göteborg—Särö järnväg. (Spårvägs-linjer 1 och 2 samt 6, s. 168.)

OLSKROKENS STATION vid Riddaregatan i stadens östra del, gemensam för statsbanelinjerna Göteborg—Stockholm och Göteborg—Strömstad samt Bergslagsbanan. Person- och godsstation. (Spårvägslinje 7.) Ej av betydelse för turisttrafiken.

ALMEDALS STATION vid Boråsvägen i stadens sydöstra del, gemensam för statsbanelinjen Göteborg—Malmö och Göteborg—Borås—Alvesta järnvägar. Person- och godsstation. (Spårvägslinje 4.) Ej av betydelse för turisttrafiken.

Uteslutande för *godstrafik* avsedda järnvägsstationer äro: *Bergslagsbanans f. d. station* vid Bergslagsgatan, *S. J. Göteborgs hamnbane-station* och *fiskhamn* på södra sidan av Göta älv, *Göteborg—Tingstad*, *frihamnens* och *Sannegårdens stationer* på norra älvsidan.

Ångbåtar.

Passagerarångarnas tilläggsplatser äro förlagda till kajerna ut-med Göta älvs södra sida med lokaltrafiken närmast stadens centrum. Turlistor för ångbåtstrafiken återfinnas i de större dagliga tidningarna.

Göteborgs närmaste skärgård: från *Träpiren*, s. 92, vid Skeppsbron avgå ångare till Styrso, Brännö m. fl. öar i södra skärgården samt Hönö, Öckerö, Björkö m. fl. öar i norra skärgården.

Marstrand och bohuslänska kusten: från *Stenpiren*, s. 92, vid Skeppsbron avgå ångare till Marstrand, Uddevalla, Lysekil, Strömstad och Oslo, anlöpande mellanliggande hamnar vid kusten och på öarna.

Göta kanal: från *Lilla Bommen*, s. 84, avgå de ångare, som trafikera kanalleden till Stockholm, anlöpande Trollhättan, Töreboda, (Jönköping), Vadstena, Motala, Söderköping, Södertälje samt mellanliggande hamnar.

Run: svenska kusten: från *Packhuskajen*, s. 88, vid Hisingsbron avgå Sveabolagets ångare till Stockholm och Norrland, anlöpande flertalet kuststäder.

Halland—Skåne—Danmark—Tyskland: från *Packhusplatsen*, s. 88, avgå rederi a. b. Halland-Nornans ångare till hallandskusten, Hälsingborg, Malmö, Köpenhamn och Stettin. Från *Skeppsbron*, s. 92, omedelbart väster om Träpiren, avgå rederi a. b. Halland-Nornans ångare till Frederikshavn på Jylland och Det Forenede Dampskibsselskabs ångare till Köpenhamn.

England och Belgien: från *Masthuggskajen*, s. 92, avgå Svenska Lloyds ångare till Newcastle, Wilsonlinjens till Hull samt Göthabolagets till Antwerpen.

Amerika och England: från *Stigbergskajen*, s. 93, avgå Svenska Amerika linjens och Svenska Lloyds passagerareångare till Nordamerika, resp. London; från *frihamnen*, s. 86, avgå Johnsonlinjens fartyg till Central- och Sydamerika samt Nordamerikas västkust.

Lokaltrafik med färjor och ångslupar, s. 169.

Flyglinjer.

Göteborgs flyghamn och flygfält, s. 147, äro belägna vid Torslanda på Hisingen, 15 km väster om staden, och ha daglig busstrafik med Göteborg (S:t Eriks torg). Under flygsäsongen upprätthålles dessutom förbindelse mellan staden och flyghamnen av särskild buss, som startar från Statens järnvägars resebyrå 50 min. före respektive flygplans avgång från flyghamnen och passerar de större hotellen och Nordisk resebureau. Körtid 30 min.

Göteborg är hållplats på flyglinjen Oslo—Göteborg—Köpenhamn—Lübeck—Berlin. Daglig trafik april—september.

För sommaren 1931 kommer troligen en sportmaskin att stationeras vid Torslanda för uppstigningar med allmänheten.

Turistbillinjer (sommartid).

Rundturer i Göteborg, s. 168.

Göteborg—Stockholm: Från Nordisk resebureau avgår turistbil tre gånger i veckan till Stockholm över Jönköping—Motala samt vice versa.

Göteborg—Jönköping: Ångfartygs-a. b. Göta Kanal upprätthåller två gånger i veckan turistbiltrafik mellan Göteborg och Jönköping över Trollhättan—Läckö—Lidköping.

Spårvägs- och busslinjer i lokaltrafik, s. 168.

HOTELL, PENSIONAT, RESTAURANGER

HOTELL: Detaljuppgifter om de flesta av dessa hotell återfinnas i STF:s årligen utkommande publikation »Vilo- och Kurorter samt hotell och gästgivaregårdar i Sverige».

De förnämsta äro: Grand Hotell Haglund, S. Hamngat. 49—53; 100 rum fr. 5: — kr., med badrum från 15: — kr.; rest. med spritserv., musik, dans. — Palace hotell, S. Hamngat. 2; 100 rum fr. 5 kr., med badrum från 14 kr.; rest. med spritserv., musik, dans, sommarterrass. — Hotell Eggers, Drottningtorget; 90 rum fr. 5 kr., med badrum fr. 14 kr.; rest. med spritserv., musik, dans, sommarterrass. — Hotell Göta Källare vid Hotellplatsen; 55 rum fr. 5: 50 kr.; rest. med spritserv.

Bland övriga märkas: Hotell Astoria, Spannmålsgat. 32; 33 rum fr. 3 kr. — Hotell Atlantic, Nils Ericsonsgat. 7; 50 rum fr. 3: 50 kr., rum med bad fr. 7 kr.; rest. med spritserv. — Hotell Blå Bandet, Drottninggat. 64 A; 8 rum fr. 2: 50 kr. — Hotell Bogren, Nils Ericsonsgat. 17; 27 rum från 2: 50 kr.; rest. — Hotell City, Ö. Larmgat. 6; 22 rum fr. 3 kr.; rest. med vinserv. — Hotell Continental, Nils Ericsonsgat. 19; 40 rum fr. 3 kr.; rest. med vinserv. — Hotell Drott, N. Hamngat. 38; 23 rum fr. 3: 50 kr. — Hotell Fenix, Ö. Larmgat. 15; 29 rum fr. 4 kr.; rest. med vinserv. — Frälsningsarméns hotell, Postgat. 10—12; 90 rum fr. 2: 50 kr.; rest. — Hotell Hembygden, Packhusplatsen 4; 90 rum fr. 3 kr.; rest. med vinserv. — Kontoristföreningens hotell, St. Nygat. 23—25; 51 rum fr. 2: 50 kr.; rest. med spritserv. dock endast för medlemmar i Kontoristföreningen och hotellets egna gäster. — Hotell Kung Karl, Nils Ericsonsgat. 23; 80 rum fr. 3: 50 kr.; rest. med vinserv. — Missionshotellet, Viktoriat. 6; 23 rum fr. 3 kr. — Hotell Neptun, Magasinsgat. 1; 77 rum fr. 3 kr.; rest. med spritserv. — Hotell Royal, Ö. Larmgat. 8; 68 rum fr. 2: 75; rest. med vinserv. — Hotell Savoy, S. Hamngat. 55—57; 60 rum fr. 3 kr. — Hotell Svea, Köpmansg. 31; 17 rum fr. 3 kr. — Hotell Örnen, Lorensbergsgat. 6; 30 rum fr. 3 kr.

PENSIONAT:

Fagrells pensionat, N. Hamngat. 22; 25 rum fr. 4 kr.; ej helpens. — Henriensons pens., N. Hamngat. 40; 9 rum fr. 4 kr.; ej helpens. — Majis Jönssons pens., Ö. Hamngat. 14; 4 rum fr. 3: 50 kr.; helst helpens. fr. 6: 50 kr. — Vasapensionatet, Vasaplatsen 3; 15 rum, helpens. fr. 6: 50 kr. — Wickströms pensionat, N. Hamngat. 34; 4 rum fr. 3: 50 kr.

RESTAURANGER: *De förnämsta äro* (saml. med spriträttigheter):

Grand Hotell Haglund, S. Hamngat. 49—53; matsal, palmhall, grill, musik, dans. — Palace hotell, S. Hamngat. 2; sommarterrass, musik, dans. — Hotell Eggers, Drottningtorget; sommarterrass, musik, dans. — Lorensbergs restaurang i Lorensbergsparken; musik, dans, sommartid friluftsservering. — Frimurarelogens restaurang, S. Hamngat. 31; musik, dans. — Valands restaurang, Vasagat. 41; musik, dans. — Längedrag restaurang vid havet (med spårvagn fr. Järntorget 29 min.); musik, dans.

Sommarrestauranger äro: Trädgårdsföreningens restaurang belägen i Göteborgs trädgårdsförening, musik, dans. — Lisebergs vårdshus och

Tivolirestaurangen i Lisebergs nöjesfält, musik, dans. — Björngårdsvillan, Slottsskogen.

Bland Göteborgs restaurang a. b:s restauranger må nämnas (samtl. med spriträttigheter):

Coldinuorden, Bellmansgat. 7—9; musik. — Restaurang Commerce, Lilla Torget 1; musik. — Franska världshuset, Kronhusgat. 2 B. — Gamla Gästis, Kronhusgat. 21. — Gamle Port, Ö. Larmgat. 18. — Henriksberg, Stigbergsgat. 7; musik. — Järntorgsrestaurangen, S. Allégat. 1; musik. — Compassen, Andra Långgat. 51. — Kusten, Kustgat. 10. — Lejonet, Redbergsvägen 6. — Pustervikskällaren, Brogat. 4. — S:t Eriks källare, Torggat. 25; musik. — Viktoria, Viktoriagat. 3.

Dessutom märkas: Allers restaurang, Kungsportsav. 2; vinserv., musik. — Hotell Atlantic, Nils Ericsonsgat. 7; spritserv. — Björngårdsvillan i Slottsskogen. — Restaurang Imperial, V. Hamngat. 11; spritserv., musik, dans. — Restaurang Kastenhof, Korsgat. 13. — Kungspassagens restaurang, Kungsgat. 48; vinserv. — Restaurang Ritz, Ö. Hamngat. 35. — Hotell Neptun, Magasinsgat. 1; spritserv. — Stora Teaterns restaurang; spritserv., musik, dans. — Turisttrafikförbundets restaurang, centralstationen; vinserv. — Vita Bandet i Slottsskogen; musik.

AUTOMATRESTAURANGER:

A.-B. Automaten, S. Hamngat. 15. — Götaautomaten, Köpmansgat. 30. — Järnvägsautomaten, Nils Ericsonsgat. 23.

LUNCHRESTAURANGER OCH KONDITORIER:

Ahlströms konditori, Korsgat. 2. — Anglais konditori och lunchrestaurang, Ö. Hamngat. 2. — Bengtas café, S. Hamngat. 13. — Brunnssparkens konditori och café, Ö. Hamngat. 32. — Bräths konditori, Storgat. 4. — Brända tomten, Kungsgat. 18. — Bräutigams konditori, Ö. Hamngat. 50 B; vinserv. — Centralbuffén, N. Hamngat. 36. — Funkis, S. Vägen 19. — Fürstenhof, Kungsgat. 23; musik, vinserv. — Hasselblads smörgåsaffär, Ö. Hamngat. 52; vinserv. — Holmbergs tesalong, Kungsportsaven. 34. — Högvakten, Ö. Larmgat. 16. — Mekka kafferestaurang, Kungsgat. 25; vinserv. — Rehnfeldts kafé, Ö. Hamngat. 12. — Vasa konditori, Parkgat. 17.

ALLMÄNNA UNDERRÄTTELSER OCH LOKALTRAFIK

RESEBYRÅER.

Svenska turistföreningens byrå, N. Hamngat. 36, 2 tr. Exp. vard. kl. 10—17, lörd. och helgdagsaftnar aug.—april kl. 10—14, s. 65. Upplysningar om turist- och reseförhållanden i Sverige, publikationsförsäljning, sällskapsresor, billighets- och skolresor, fisketurer i Göteborgs skärgård, rundturer i Göteborgs hamn, sommarhärbärge i Göteborg och sommarhem för skolungdom på Hindås.

Statens järnvägars resebyrå. I särskild byggnad vid västra gaveln av centralstationshuset. Exp. vard. kl. 9—18, sön- o. helgd. kl. 10—15, sön- o. helgd. juni—aug. kl. 10—13. Biljetter och upplysningar för resor i Sverige och utlandet samt för sällskapsresor och billighetsresor. Handhar beläggningen av samtliga från Göteborg utgående sovvagnar.

Nordisk resebureau: S. Hamngat. 43, exp. vard. kl. 9—18, lörd. och dag före helgd. kl. 9—16. Biljetter och upplysningar för resor i utlandet och Sverige samt för sällskapsresor och billighetsresor. Turistbilar för rundturer inom Göteborg, se nedan, och långlinjetrafik, s. 165.

Göteborgs turisttrafikförening, s. 66, postadress Göteborg. Muntlig upplysningsverksamhet genom Nordisk resebureau.

RUNDTURER i Göteborg sommartid: *Turistbilar*, startplats Nordisk resebureau, S. Hamngat. 43; *turer i hamnen med ångbåt*, startplats färjeläget vid Residensbron (invid Tullhuset); *fisketurer* med ångbåt i Göteborgs skärgård, startplats Träpiren. Upplysningar genom Svenska turistföreningen och resebyråerna.

SPÅRVÄGAR. Dagtrafik med vagnar var 3—8 minut varierande på olika linjer. Trafiken börjar mellan kl. 5—6 och upphör mellan kl. 23 och 24. Natt-trafik från midnatt till omkr. kl. 2 med vagnar var 30 minut. Fri övergång till spårvägens bussar. Se vidare Göteborgs spårvägars karta, som utdelas gratis genom resebyråerna etc.

Linje 1. Ringlinjen: Vita skyltar, taklyktor båda vita. Drottningtorget—Valand—Järntorget—Slottsskogen—Annedal—Viktoriagatan—Lilla Torget—Lilla Bommen—Drottningtorget; var 3—6 minut.

Linje 2. Ringlinjen: Skyltar och taklyktor i likhet med linje 1. Drottningtorget—Lilla Bommen—etc. i motsatt riktning mot linje 1.

Linje 3. Stadsgränsen—Majorna—Drottningtorget—Härlanda; Mörkblå skyltar och blå taklyktor; var 6—8 minut.

Linje 4. Klintens väg—Majorna—Brunnsparken—Elisedal; Gröna skyltar och taklyktor; var 6—8 minut.

Linje 5. Redbergslid—Drottningtorget—Örgryte (S:t Sigfrids plan); Röda skyltar och taklyktor; var 6—12 minut.

Linje 6. Slottsskogen—Änggården; Gula skyltar och taklyktor; var 6—12 minut.

Linje 7. Landala—Drottningtorget—Kviberg; Bruna och vita skyltar, en brun och en vit taklykta; var 5½ minut.

Linje 8. Drottningtorget—Mölndal; Röda och gröna skyltar, en röd och en grön taklykta; var 10 minut.

Linje 9. Järntorget—Majorna—Långedrag—Saltholmen; Ljusblå skyltar, en blå och en grön taklykta; var 10—20 minut.

Linje 10. Bangatan—Drottningtorget—Gårda; Blå skyltar med vitt mittfält, en blå och en vit taklykta; går endast morgnar och aftnar vardagar var 6 minut.

Körtider:

Brunnsparken—Kviberg	21 minuter
» —Härlanda	16 »
» —Redbergslid	12 »
» —S:t Sigfrids plan	10 »
» —Elisedal	13 »
» —Mölndal	24 »
» —Landala	11 »

Brunnsparken—Spårvagnsstallarna i Majorna ...	21 minuter
» —Klintens väg	26 »
» —Stadsgränsen	28 »
Drottningtorget—Slotsskogen	18 »
Järntorget—Långedrag	29 »
» —Saltholmen	32 »

Kvarglömnda effekter återfås i kiosken på Drottningtorget för linjer, som passera detta, och i spårvägarnas kontor, Drottninggat. 33, kl. 12—14, för övriga linjer.

BUSSAR.

Från Lilla Bommen till Hultmans holme och Lundby gamla kyrka; från S:t Sigfrids plan till Kärralund; från Kungsportsplatsen till Surte—Bohus, Ellesbo och Kungälv; från Gamla allén vid Kungsportsbron till Partille och Jonsered; från Bastionsplatsen (St. Nygat.) till Källered—Anderstorp och Mölnlycke; från S:t Eriks torg till Romelanda, Torslanda—Hjuvik, Lillhagen över Brunnbo, Tolered—Björlanda, Grimbo—Askeby—Kornhalls färja—Tjuvkil och Lärje—Magård; från Vasagatan vid Södra Vägen till Kungsbacka—Onsala och Härryda; från Övra Husargatan till Näset och Billdal; från Stadsgränsen till Önnered; från Hvitfeldtsplatsen till Mölndal genom Tolltorpsdalen.

Rundturer i staden med turistbilar, s. 168.

Långlinjerna Göteborg—Stockholm och Göteborg—Jönköping, s. 165.

FÄRJOR OCH ÅNGSLUPAR: Färjeförbindelse upprätthålles över Göta älv av följande fem linjer varje kvart mellan kl. 6—1 med undantag för linje 3, där trafiken upphör redan kl. 22. Söndagar börjar trafiken en timme senare, för övrigt lika. Färjorna för fordon lasta 9 ton. Som reserv insättas i färjornas ställe ångslupar.

Linje 1. Klippan—Färjenäs (färja 2) passagerare och fordon.

Linje 2. Fiskhamnen—Eriksberg—Sandviken (färja 3) passagerare.

Linje 3. Fiskhamnen—Sannegårdshamnen (färja 1) passagerare och fordon.

Linje 4. Sänkverket—Hisingsstad (färja 6) passagerare.

Linje 5. Residensbron—Götaverken (färjorna 4 och 5) passagerare.

En ångslup upprätthåller förbindelse mellan Lilla Bommen och Tingstad med 6 turer i vardera riktningen dagligen. Gångtid c:a 15 minuter.

Bilparkering är inom stadens centralare delar tillåten endast på vissa platser (uppgifter därom lämnas av patrullerande poliskonstaplar), såsom Drottningtorget, s. 65; Gustav Adolfs torg, s. 36; Lilla Torget, s. 80; V. Hamngat. mitt för domkyrkan, s. 76; Hvitfeldtsplatsen, s. 71 etc.

Garage: För kortare och längre tids garagering av bil må nämnas följande garage: Autogaraget, Friggagat. 14; Centralgaraget, Otterhall; A.-B. Göteborgs Hyrverk, Magasinsgat. 19; Stora Garaget, Nils Ericsonsgat. 12. För någon natt få bilar parkeras ute.

Bilar: Droskbil — taxameter — rekvideras pr telefon, namnanrop »Hyr-
verket» eller »Droskstation», eller anropas vid någon av de till ett
50-tal uppgående bilstationerna, som finnas inom Göteborg.

Post, telegraf, telefon. Centralpostkontoret, Drottningtorget, öppet vard.
kl. 8—19, sön- o. helgd. kl. 9—10 och 13—14; övriga postkontor vard.
kl. 9—19, sön- o. helgd. kl. 9—10 och 13—14. Huvudstation för telegraf
och telefon, Kasärntorget 11, öppen dygnet om. Filialstation, central-
posthuset, Stampgat. 2, öppen vard. kl. 8—21, sönd. 9—16. H.T.Centra-
len, Ö. Larmgat. 21, öppen vard. kl. 8—19 (för post 8—18,30). Fred.
kl. 8—20. Telegram kunna även inlämnas i Kioskbolagets kiosker,
som finnas i alla delar av staden. Telefonkiosker för lokala samtal
finnas på flera platser.

Bad. I n o m h u s b a d: Renströmska badanstalterna: Haga, S. Allé-
gat. 3; Majorna, Karl Johansgat. 12; Olskroken, Gullbergsgat. 80;
Lundby, Herkulesgat. Saltholmens kall- och varmbadhus (varma salt-
bad); till Saltholmen c:a 30 min. spårvagn från Järntorget.

Friluftsbad: Långedrag, Saltholmen, båda c:a 30 min. spår-
vagn från Järntorget; Hovås, Särö, båda vid Säröbanan, 20 min. resp.
1 tim. resa; Styrsö, båt c:a 50 min. från Träpiren.

Polis. Polisverket, Ö. Hamngat. 11, exp. för tillvaratagna effekter, öppen
kl. 10—15,30.

SEVÄRDHETER OCH OFFENTLIGA BYGGNADER

Museer och samlingar.

Akvariet, s. 60, inrymt i Ostindiska kompaniets hus, ingång från N.
Hamngat. Sön- o. helgd. kl. 12—18, vard. utom månd. kl. 10—16, 50 öre,
barn 25 öre. — Katalog 50 öre.

Kindgillet's ryggåsstuga, s. 136, Örgrytevägen, vid Liseberg. Öppen 15
maj—15 sept. vard. kl. 14—16, sön- o. helgd. kl. 14—18.

Konstmuseet, s. 126, Götaplatsen. Målningar och skulpturer av svenska
och utländska mästare. I museet ingå de Fürstenbergska och Lund-
quistska samlingarna. Sön- o. helgd. kl. 13—15; vard., utom månd.,
kl. 11—15. Tisd., fred. 50 öre, barn 25 öre, övriga dagar fritt. Katalog
1: 50 kr.

Kulturhistoriska museet, s. 48, N. Hamngat. 12, Ostindiska kompaniets
hus. Arkeologiska, etnografiska (särskilt rikhaltigt sydamerikanskt
material), allmoge-, historiska och kyrkohistoriska samlingar samt
myntkabinett. Sön- o. helgd. kl. 13—15, fritt; vard. kl. 11—15 o. onsd.,
torsd., fred. under juni—aug. kl. 17—19, 50 öre, barn 25 öre. Måna-
derna sept.—maj fritt alla dagar utom tisd., fred. — Katalog över
historiska samlingen 50 öre. — Se även militärmuseet.

Militärmuseet i Skansen Kronan, s. 134, avd. av kulturhistoriska museet.
Samling av vapen, tavlor, uniformer samt befästningsmodeller bely-
sande Göteborgs krigshistoria och militärväsen. Sön- o. helgd. kl. 13—
15, 10 öre; onsd., lörd. kl. 13—15, 25 öre.

Naturhistoriska museet, s. 112, Slottsskogen. Zoologiska och mineralogi-
ska samlingar från olika delar av världen. Sön- o. helgd. kl. 13—15;
månd. kl. 12—15, övr. vard. kl. 11—15. Tisd., fred. 50 öre, barn 25 öre.
Övriga dagar fritt.

Observatoriet, s. 116, i Slottsskogen, öppet i regel månd., onsd. och fre-
dagskvällar vintertid. 25 öre.

Röhsska konstslöjdmuseet, s. 124, Vasagat. 37—39. Modern konstslöjd, rumsinredningar från gångna tider, ostasiatiska konstföremål samt äldre bokverk. Bibliotek. Sön- o. helgd. kl. 13—15, vard. utom mänd. kl. 12—15. Sön- o. helgd. samt tisd., fred. fritt; övr. dagar 50 öre, barn 25 öre. — Katalog 1 kr.

Sjöfartsmuseum. Samlingarna hållas f. n. ej tillgängliga för allmänheten. Ny museibyggnad är under uppförande i Gamla varvsparken, s. 103.

Skolmuseet, Hvitfeldtsplatsen 6. Öppet onsd., lörd. kl. 17—19, fritt.

Smålandsstugan, se Slottsskogen nedan.

Utlandssvenska museet, s. 124, Kungsparksavenyen 3, belyser med sina samlingar svenskarnas liv i utlandet. Öppet tisd., torsd., lörd. kl. 16—18, fritt.

Parker, botaniska trädgårdar och växthus.

Botaniska trädgården, s. 116, ingång från Frölundagat. Naturpark med botanisk trädgård. Öppen sommartid kl. 8—mörkrets inbrott, vintertid kl. 8—17. Katalog 25 öre. Naturparken öppen endast 15 april—15 oktober.

Keillers park, s. 146, vid Ramberget, Hisingen. Berget 86 m ö. h. Utsikt över hamnen och skärgården.

Slottsskogen, s. 112, stor naturpark med djurhagar och fågeldammar samt restauranger och friluftsteater. Inom området ligger naturhistoriska museet, s. 170. Bland övriga sevärdheter märkas Smålandsstugan, s. 114, öppen sommartid kl. 11—19; vintertid vard. kl. 11—16, sön- o. helgd. kl. 13—17, 25 öre; Stockarydsstapeln. Observatoriet, s. 170. Biltrafik i parken förbjuden sön- o. helgd. samt vard. efter kl. 16.

Trädgårdsföreningen, s. 119, mellan Nya allén och Vallgraven. Parkanläggning med ett flertal växthus för palmer, orkidéer m. fl. tropiska växter. Öppen kl. 9—mörkrets inbrott. Entré till parken 20 öre, till växthusen 25 öre.

Överåsparken, s. 139, vid Danska vägen.

Andra sevärdheter samt utsiktsplatser.

Bastionen Carolus (Undecimus) Rex, s. 72, hörnet av Kungsgat. och Ingenjörsgat. Enda kvarstående del av Göteborgs inre befästningar.

Börshuset, s. 38, vid Gustav Adolfs torg.

Gathenhielska huset, s. 102, Stigbergstorget.

Hamnen, s. 82. Visas sommartid genom rundturer med båt, s. 168.

Härlanda kyrkoruin, s. 141, i Härlanda.

Kronhuset, s. 61, Postgatan 8.

Lundby gamla kyrka, s. 146, på Hisingen.

Residenset, s. 81, S. Hamngatan 1.

Rådhuset, s. 38, hörnet av N. Hamngat. och Gustav Adolfs torg.

Skansen Kronan, i Skansparken (utsiktsplats), se militärmuseet, s. 170.

Skansen Lejonet, s. 140, på Gullbergsvass.

Örgryte gamla kyrka, s. 138, Danska vägen.

Utsiktsplatser: Ramberget, s. 146; Vattentornet i Slottsskogen, s. 116 15 maj—15 sept. kl. 10—20, 10 öre; Skansen Kronan, s. 134; platan vid Masthuggskyrkan, s. 104; Stora Otterhällan, s. 75.

Bibliotek.

Stadsbiblioteket, s. 132, Haga Kyrkoplan. Öppet 1 sept.—30 maj kl. 9,30—15,30 och kl. 17—20 för läsning på stället. 1 juni—31 aug. kl. 9,30—15.

Folkbiblioteken: Dicksonska folkbibl., S. Allégat. 4. Öppet kl. 11—14, 16—21.

Getebergsängs folkbibl., Silvanderska skolan. Öppet kl. 12—14, 17—21.

Landala folkbibl., Karl Gustavsgat. 47. Öppet kl. 12—14, 17—21.

Lundby folkbibl., Hallegat. 22. Öppet kl. 12—14, 17—21.

Majornas folkbibl., Karl Johansgat. 25. Öppet kl. 12—14, 17—21.

Redbergslids folkbibl., Redbergsväg. 14. Öppet kl. 12—14, 17—21.

Dessutom finnas diverse specialbibliotek vid ett flertal institutioner såsom Botaniska trädgården, Statistiska kontoret etc.

Landarkivet, Geijersgat. 1. Exp.-tid kl. 9—15, för tiden $\frac{15}{6}$ — $\frac{15}{9}$ kl. 9—14.

Kyrkor och gudstjänstlokaler.

GÖTEBORGS TERRITORIELLA FÖRSAMLINGARS KYRKOR (12 FÖRSAMLINGAR, s. 41):

Gudstjänster: sön- och helgd. högmässa kl. 11 och aftongudstjänst kl. 17. Vard. ofta aftongudstjänst. Domkyrkan ottesång varje sönd. kl. 8.

Annedalskyrkan, s. 116, Per Dubbsgat. (nära Säröbanans stn); Domkyrkan, s. 76 (Gustavi domkyrkoförsamling), V. Hamngat.; Hagakyrkan, s. 133, Haga Kyrkoplan; Karl Johans kyrka, s. 105, Karl Johansgat., med S:ta Birgittas kapell, s. 108; Kristine kyrka, s. 45, med Kristine kyrkas annex (Fattighuskyrkan); Landalakapellet användes som provisorisk församlings (gudstjänst-) lokal för Johannebergs församling; Lundby nya kyrka, s. 147, Lundby gamla kyrka, s. 147, och Brämaregårdens kapell, Brämaregat.; Masthuggskyrkan, s. 104, St. Backegat., med Älderdomshemmets kyrka, Vegagat., nära Slottsskogen; Oskar Fredriks kyrka, s. 100, Fjällgat.; S:t Pauli kyrka, s. 140, Redbergsvägen, med församlingslokalen i Gamlestaden, Påvelsgat., och Utby kyrka, Uthynäs; Vasakyrkan, s. 132, Engelbrektsgat.; Örgryte nya kyrka, s. 139, Daltorpsgat. (Örgryte gamla kyrka, s. 138, Danska vägen, ej gudstjänster).

KYRKA UTAN TERRITORIELLT FÖRSAMLINGSOMRÅDE:

S:t Johannes kyrka (Sjömanskyrkan), s. 102, Johannesplatsen.

DE STÖRSTA FRIKYRKLIGA PREDIKOLOKALERNA ÄRO:

Betlehemskyrkan, Vasagat. 26, Svenska missionsförbundet; Emanuelskyrkan, Övra Husargat. 2, metodist-episkopalförsamling; Frälsningsarméns gudstjänstlokal, S. Allégat. 9; Linneakyrkan, Linnégat. 35, baptistförsamling; S:t Jacobs kyrka, Nya allén 2, metodist-episkopalförsamling; Tabernaklet, Storgat. 29, baptistförsamling.

FRÄMMANDE FÖRSAMLINGARS GUDSTJÄNSTLOKALER:

S:t Josefs kyrka, Spannmålsgat. 18, romersk-katolsk församling; Synagogan, St. Nygat., mosaik församling; Engelska kyrkan, Hvitfeldtsplatsen 4; Kristine kyrka, se ovan, är även den tyska församlingens gudstjänstlokal.

Högskolor och andra skolor.

Av undervisningsanstalter i Göteborg må här nämnas högskolor och därmed jämförbara institutioner.

Göteborgs högskola, s. 132, Vasaparken; Handelshögskolan, s. 71, Läroverksgat.; Chalmers tekniska institut, s. 131, Storgat. 43 (äldre byggnaden) samt Gibraltargat. (nya byggnaden); Navigationsskolan, s. 63, Kvarnberget; Handelsinstitutet, s. 132, Viktor Rydbergsgat.

FÖRELÄSNINGAR

Föredrag och föreläsningar tillgängliga för allmänheten anordnas huvudsakligen under tiden från slutet av augusti till slutet av maj i olika samlingslokaler, såsom högskolan, Röhsska museet, varom närmare i dagspressen. Dessutom genom nedanstående föreningar.

Arbetsföreningen, Järntorget.

Arbetarnes bildningsförbunds lokalavdelning, studiehjem, bibliotek, expedition, Pusterviksgat. 15.

Nordgårdens studiehjem, Spannmålsgat. 6.

NÖJEN

TEATRAR: Teatersäsongen räknas i allmänhet från slutet av aug. till början av juni. Under sommarmånaderna spelas på friluftsteatern i Slottsskogen och Burgårdsteatern, Burgården, varjämte revyer uppföras på Folkteatern.

Stora teatern, s. 120, Kungsportsavenyen. Operor och operetter.

Lorensbergsteatern, s. 131, Lorensberg. Modern in- och utländsk dramatik, lustspel.

Folkteatern, s. 131, Lorensberg. Lustspel, nyårs- och sommarrevy.

Lilla teatern, Kyrkogat. 19. Revyer, lustspel och sångspel.

Slottsskogens friluftsteater (endast sommartid). Sångspel.

Burgårdsteatern, Burgården. Sångspel.

med fl. mindre teatrar.

KONserter: Göteborgs orkesterförening, s. 130, håller under vintersäsongen regelbundna konserter i Lorensbergsteatern i avvaktan på att stadens konserthus vid Götaplatsen blir färdigt. Lokaler för konserter äro även Valand, Vasagat. 35, K.F.U.M., Erik Dahlbergsgat. 1 och Hvitfeldtsskolan, Hvitfeldtsplatsen 6. Sommartid givas dagliga friluftskonserter i Trädgårdsföreningen, Slottsskogen och Lisebergs nöjesfält m. fl. Dessutom gives två gånger i veckan konsert i Musikhallen, Liseberg.

BIOGRAFER: Biografernas spelsäsong är densamma som teatrarnas.

En del mindre biografer spela dock även sommartid.

De förnämsta biograferna äro: Cosmorama, Ö. Hamngat. 46—48, Palladium, Lilla Nygat. 2, Victoria, Kungsgat. 46 och Rialto, Järntorget, vartill kommer en del mindre på skilda platser i staden.

CIRKUS: Cirkusbyggnaden i Lorensberg, s. 131. Cirkusföreställningar endast vissa tider på året. För övrigt disponeras lokalen för teaterföreställningar, boxningsmatcher m. m.

NÖJESFÄLT: Lisebergs nöjespark, s. 136, vid Örgrytevägen, med nöjesfält, restauranger, musikhall och revyteater. Öppet medio av maj—september.

DANS: Dans förekommer alla eller vissa dagar i veckan på ett flertal av Göteborgs restauranger, se förteckningen s. 166. Dessutom finnes ett flertal speciella dansetablissemang.

SPORT OCH IDROTT

SOMMARTID.

Allmän idrott. Tävlingsplatser: Slottsskogsvallen. Planer för mindre tävlingar och träning: Slottsskogsvallen, Ullevi och Gibraltarvallen. *Cykel.* Någon särskild tävlingsbana finnes ej, men Göteborg är startplatsen för flera årligen återkommande längdtävlingar.

Fotboll. Tävlingsbanor: Slottsskogsvallen och Ullevi m. fl.

Golf. Golfbana vid Hovås (Süröbanan).

Rodd. (Göteborgs roddförening och Göteborgs roddklubb.) Div. roddregattor och tävlingar i distanskapprodd under mån. maj—sept. vid Långedrag.

Segling. (Göteborgs kungl. segelsällskap, Æolus m. fl., s. 160.) Bland större evenemang under segelsäsongen märkes Göteborgsregattan (juli).

VINTERTID.

Bandy. Tävlingsplaner: På Heden samt Hinsholmskilen vid Långedrag.

Boxning. Boxningsmatcher i Cirkus, Lorensberg.

Brottnig. Samma lokal som föregående.

Isjaktsegling. Tävlingsplats: Långedrag samt på Nedsjöarna vid Hindås (Boråsbanan).

Skidsport. Backtävlingar i Bragebacken i Slottsskogen. Banor för terrängtävlingar uppläggas huvudsakligen i närheten av Delsjön, c:a 2,5 km SO om Göteborg.

Skridsko. Träningsplatser på Heden och Ullevi samt på Hinsholmskilen, Långedrag.

ÅRET RUNT.

Biljard. Ahlbergs biljardsalong, Västra Hamngat. 11.

Bowling. Göteborgs bowlinghall, St. Badhusgat. 18.

Gymnastik. För motionsgymnastik ett flertal föreningar och klubbar, som disponera egna eller skolors och brandstationers gymnastiksal.

Hästsport. Ridhus, Engelbrektsгат. 34. Ryttarkamraternas tävlingsbana vid Delsjön.

Motorsport. Årligen återkommande internationella T.T. (Tourist Trophy)-loppet på Onsalalandet (motorcykeltävlingar).

Simsport. Tävlingsbanor (sommartid): Långedrag; (vintertid): Renströmska badanstalterna.

Skytte. Skyttepaviljongerna vid Högsbo (Säröbanan).

Tennis. Tävlingsbanor (hela året): Ullevi tennispaviljong. Träningsbanor i Mässhallarna, exercishuset vid Heden samt på Långedrag.

PROMENADER OCH UTFLYKTER FRÅN GÖTEBORG

KORTARE UTFLYKTER:

Delsjön—Gunnebo, s. 139 o. 157, vandring eller bil; *Långedrag och Salt-holmen*, s. 159, spårvagn från Järntorget 32 min.; *Jonsered* vid sjön Aspen, tåg 20 min.; *Floda* vid Sävelången, tåg 30 min.; *Rya skog* på Hisingen, vandring eller bil.

LÄNGRE UTFLYKTER:

SKÄRGÅRDEN: *Styrsö*, båt 50 min.; *Marstrand*, båt 2 tim.; *Lysekil*, båt 5 tim. eller tåg över Munkedal 5½ tim.; *Stenungsund*, tåg 1 tim.; *Ljungskile*, tåg 1½ tim.

INÅT LANDET: *Kungälv och Bohus fästning*, s. 153, buss 21 km, båt 1 tim., tåg till Bohus station 30 min., varifrån färja över älven till Kungälv; *Trollhättan*, tåg 1—2 tim.; *Grävsnäs* vid sjön Anten, tåg 1½—2 tim.; *Hindås*, tåg 1 tim.

KUSTEN SÖDERUT: *Särö*, s. 158, tåg 1 tim.; *Varberg*, tåg 1¼—2 tim.
